

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 724/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. decembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. v [REDACTED] zastúpeného JUDr. Martinom Gancznerom, Forgáčova bašta 7, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 1 Tpo 75/2016-77 zo 16. novembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. januára 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 a čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Tpo 75/2016-77 zo 16. novembra 2016 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protidrogovej jednotky, 2. oddelenia, Nitra pod ČVS: PPZ-663/NKA-PD-ZA-2015 z 23. apríla 2016 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c), d), ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona.

Uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 33 Tp 63/2016 z 24. apríla 2016 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 35/2016 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „prokurátor krajskej prokuratúry“) doručil 19. októbra 2016 okresnému súdu návrh na predĺženie lehoty trvania väzby č. k. Kv 91/15/4400-200 zo 17. októbra 2016, ktorým navrhol predĺžiť lehotu väzby sťažovateľa do 22. apríla 2017.

Dňa 7. novembra 2016 sa na okresnom súde uskutočnil výsluch sťažovateľa ako obvineného pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby. Sťažovateľ uvádza, že s návrhom prokurátora krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty väzby nesúhlasil, pretože na takýto postup podľa jeho názoru neboli splnené zákonné podmienky z dôvodu, že ďalšie trvanie väzby v jeho prípade nebolo nevyhnutné, v návrhu prokurátora sa neuvádzali žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že prepustením obvineného by bolo zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, neboli naplnené materiálne predpoklady a podmienky väzby, sťažovateľ ani nebol obvinený a v spise sa nenachádza žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval, že sa sťažovateľ mal dopúšťať trestnej činnosti, z ktorej je obvinený ešte pred tým,

ako bol v trestnom konaní použitý agent. Okrem toho sťažovateľ namietal, že došlo k porušeniu ustanovení Trestného poriadku upravujúcich použitie agenta. Namietal tiež, že „*trestné stíhanie vo veci, tak ako je uvedené v uznesení o začatí trestného stíhania zo dňa 04. 09. 2015 bolo začaté za inú činnosť iných osôb, za akú boli vznesené obvinenia konkrétnym iným osobám*“. Podľa sťažovateľa nebola zachovaná jednota skutku v uznesení o začatí trestného stíhania vo veci a v uznesení o vznesení obvinenia. V sťažnosti uvádza, že „*Podľa uznesenia o začatí trestného stíhania sa malo jednať o trestnú činnosť obchodovania s omamnými a psychotropnými látkami, ktoré sa mali vyrábať na území SR a mali sa dovážať na územie SR zo [REDAKOVANÉ], pričom v uznesení o vznesení obvinenia výroba omamných a psychotropných látok na Slovensku alebo ich dovoz zo [REDAKOVANÉ] a predaj týchto dovezených látok zo [REDAKOVANÉ] alebo vyrobených na Slovensku sa neuvádza. Aj z podnetu na trestné stíhanie PPZ-NKA-PDJ2-198-2015 vyplýva, že začatie stíhania sa navrhuje za inú činnosť, za akú boli vznesené obvinenia, pričom v podnete sa nachádza konkrétny páchatel', ktorým mal byť [REDAKOVANÉ], pričom takáto osoba obvinená v tomto trestnom konaní ČVS: PPZ-663/NKA-PD-ZA-2015 nie je.*“.

Okresný súd následne uznesením sp. zn. 33 Tp 122/2016 zo 7. novembra 2016 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku zamietol návrh prokurátora krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty trvania väzby a podľa § 79 ods. 1 a 2 Trestného poriadku sťažovateľa prepustil z väzby na slobodu. Okresný súd zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prijal jeho písomný sľub a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka a zároveň mu uložil povinnosti a obmedzenia špecifikované v predmetnom rozhodnutí.

Proti uzneseniu okresného súdu podal prokurátor krajskej prokuratúry sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu 10. novembra 2016. Sťažovateľ uvádza, že písomné odôvodnenie sťažnosti prokurátora mu bolo doručené 16. novembra 2016, pričom v ten istý deň o tejto sťažnosti rozhodoval krajský súd, a teda sťažovateľovi „*nebola daná ani možnosť, aby... sa mohol k dôvodom sťažnosti vyjadriť, čím mi bola odňatá možnosť konať a bolo porušené moje právo*

na spravodlivý proces a zásada kontradiktórnosti konania“. Sťažovateľ uvádza, že sa síce písomne k jeho sťažnosti vyjadril, no o sťažnosti už bolo rozhodnuté, čo nevedel.

Podľa sťažovateľa prokurátor krajskej prokuratúry v návrhu na predĺženie lehoty väzby ani v sťažnosti neuviedol a ani konkrétnymi skutočnosťami neodôvodnil, že by jeho prepustením z väzby na slobodu hrozilo, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Zdôrazňuje, že sa nikdy nepodieľal na trestnej činnosti predaja drog inej osobe, ako bol agent [REDAKOVANÉ], ani nie je obvinený z trestnej činnosti, z ktorej by vyplývalo, že by sa podieľal na predaji drog inej osobe ako agent [REDAKOVANÉ]. Z tohto dôvodu preto nie je na mieste možná obava, že by mal pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Zastáva názor, že trestné stíhanie bolo začaté pre inú trestnú činnosť, než pre akú mu bolo vznesené obvinenie. Vo vzťahu k plánovaným úkonom uvádza, že tieto mohli a mali byť vykonané v období základnej lehoty väzby.

Krajský súd napadnutým uznesením podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil uznesenie okresného súdu a podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku lehotu väzby sťažovateľa predĺžil do 21. apríla 2017. Krajský súd zároveň rozhodol, že neprijíma písomný sľub sťažovateľa a jeho väzbu nenahrádza. Uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 22. novembra 2016.

Sťažovateľ zastáva názor, že napadnuté uznesenie krajského súdu je nesprávne, nezákonné, nepreskúmateľné a arbitrárne, ktoré závažným spôsobom zasiahlo do jeho označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru. Zároveň namieta, že boli porušené aj ustanovenia Trestného poriadku, a to § 76 ods. 1 a 3, pretože v napadnutom uznesení krajského súdu sa podľa sťažovateľa neuvádza ani jedna z podmienok zákonného predĺženia väzby. Nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého uznesenia krajského súdu spočíva v tom, že v ňom nie sú uvedené konkrétne vyšetrovacie úkony, ktoré je potrebné vykonať. V predmetnej veci sa dlhšiu dobu nekonalo a ani od predĺženia lehoty väzby nebol vo veci vykonaný žiadny výsluch. Zastáva názor že predmetná vec nie je taká obťažná, aby ju nebolo možné skončiť v základnej lehote väzby.

Podľa sťažovateľa krajský súd nesprávne aplikoval právo a jeho rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené. Krajský súd sa nevysporiadal so „zásadnými obhajobnými námietkami“, ktorými sú:

- nebola zachovaná jednota skutku v uznesení o začatí trestného stíhania a v uznesení o vznesení obvinenia – opakovane uvádza, že trestné stíhanie bolo začaté pre inú trestnú činnosť, než pre akú mu bolo vznesené obvinenie;

- nezákonné použitie agenta – namieta, že pred použitím agenta žiadnu trestnú činnosť nepáchal, v spise sa nenachádzajú žiadne dôkazy, že by sa podieľal na predaji drog inej osobe ako agentovi. Okrem toho namieta, že agent nepostupoval tak, aby minimalizoval škodu, ale zvyšovaním požiadaviek o viaceré dávky, ako aj množstva drogy škodu zvyšoval. Podľa sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní mali zadržať obvinených už pri prvej dodávke a neumožniť agentovi opätovné zabezpečovanie drogy;

- absencia konkrétnych skutočností, na základe ktorých by prepustením sťažovateľa hrozilo, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku. Zastáva názor, že v jeho prípade neboli splnené materiálnej podmienky väzby a „*Neexistuje jediný dôvod na väzbu sťažovateľa.*“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1 Ústavy SR Uznesením Krajského súdu Nitre 1 Tpo/75/2016-77 zo dňa 16. 11. 2016 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR Uznesením Krajského súdu v Nitre 1 Tpo/75/2016-77 zo dňa 16. 11. 2016 porušené bolo.

3. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy SR Uznesením Krajského súdu v Nitre 1 Tpo/75/2016-77 zo dňa 16. 11. 2016 porušené bolo.

4. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Krajského súdu Nitre 1 Tpo/75/2016-77 zo dňa 16. 11. 2016 porušené bolo.

5. Základné právo sťažovateľa podľa Čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Krajského súdu v Nitre 1 Tpo/75/2016-77 zo dňa 16. 11. 2016 porušené bolo.

6. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR Uznesením Krajského súdu v Nitre 1 Tpo/75/2016-77 zo dňa 16. 11. 2016 porušené bolo.

7. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR Uznesením Krajského súdu v Nitre 1 Tpo/75/2016-77 zo dňa 16. 11. 2016 porušené bolo.

8. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Krajského súdu v Nitre 1 Tpo/75/2016-77 zo dňa 16. 11. 2016 porušené bolo.

Sťažovateľ s vyslovením porušenia jeho práv v zmysle podanej sťažnosti zároveň žiada, aby Ústavný súd SR aj zrušil Uznesenie Krajského súdu v Nitre 1 Tpo/75/2016-77 zo dňa 16. 11. 2016, a aby prikázal sťažovateľa prepustiť z väzby na slobodu.“

Zároveň žiada priznať aj náhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa judikatúry ústavného súdu je sťažnosť zjavne neopodstatnená predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Predmetom predbežného prerokovania bolo sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu. K namietanému porušeniu označených práv malo podľa sťažovateľa dôjsť z dôvodu, že napadnuté uznesenie krajského súdu je nesprávne, nezákonné, nepreskúmateľné, arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť...

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 dohovoru považuje za potrebné najskôr poukázať na to, že základné právo zaručené v čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí ústavný súd brať do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00,

II. ÚS 466/2013). Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Obdobne aj čl. 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby k pozbaveniu osobnej slobody došlo „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“ a každé dohovorom prípustné pozbavenie osobnej slobody [čl. 5 ods. 1 písm. a) až f)] musí byť „zákonné“. Dohovor tu teda priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, bod 43). Z už vyslovených právnych názorov ústavného súdu tiež možno vyvodiť, že z hľadiska rozsahu práv garantovaných prostredníctvom čl. 17 ústavy a práv vyplývajúcich z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru neexistujú medzi týmito právami zásadné rozdiely, keďže čl. 17 ústavy zahŕňa aj práva vyplývajúce z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (napr. III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, IV. ÚS 181/07).

Právomoc ústavného súdu je vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (II. ÚS 76/02). Ústavný súd je zároveň oprávnený a povinný preskúmať, či všeobecný súd rešpektoval možnosť uplatniť právo na prepustenie z väzby, či o každej žiadosti o prepustenie rozhodol a či jeho rozhodnutie vychádzalo zo skutkových dôvodov, ktoré viedli k uvaleniu a trvaniu väzby. Úlohou ústavného súdu je tiež sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 465/2011). Ústavný súd preto nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné.

Ústavný súd stabilne k obsahu a podstate základného práva na osobnú slobodu uvádza, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00). Požiadavka obsiahnutá v tomto článku sa nemôže definovať *in abstracto*, ale musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci vrátane toho, čo v sťažnosti uviedol sťažovateľ (I. ÚS 109/03). Ústavný súd preto v prípade čl. 17 ústavy môže a musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02).

Podľa § 76 ods. 3 druhej vety Trestného poriadku predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania...

Krajský súd napadnutým uznesením zrušil uznesenie okresného súdu a sťažovateľovi predĺžil lehotu väzby do 21. apríla 2017 a zároveň neprijal jeho písomný sľub a väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd zrekapituloval podstatný obsah rozhodnutia okresného súdu a sťažnosti prokurátora krajskej prokuratúry a po preskúmaní výrokov uznesenia okresného súdu a postupu, ktorý tomuto rozhodnutiu predchádzal, krajský súd uviedol, že v predmetnej veci rozhodoval „12. 05. 2016 o sťažnostiach obvinených..., [REDAKOVANÉ]... a iných proti rozhodnutiu o ďalšom trvaní ich väzby. Od tejto doby vyšetrovateľ vyhotovil

fotodokumentáciu z vykonanej prehliadky, požiadal o poskytnutie záznamov a vyhotovenie prepisov hovorov a esemesiek, vyžiadal poskytnutie informácií z komerčných bánk týkajúcich sa vedenia účtov obvinených, vyžiadal správy o povesti týkajúce sa obvinených, ich záznamov v karte evidencie vodičov a z geodetického a kartografického ústavu, vypočul svedkov... Bol mu doručený znalecký posudok č. 62/2016 [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], znalca z odboru elektrotechniky, odvetvia počítačové programy na 719 stranách.“. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súhlasí so stanoviskom súdu prvého stupňa, podľa ktorého „u obvinených... [REDAKOVANÉ]... je stále daný dôvod preventívnej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pretože sa mali trestnej činnosti dopúšťať po dlhší čas, organizovaným spôsobom, v značnom rozsahu, čomu nasvedčovali nielen zaistené návykové psychotropné látky, ale i výsledky vykonaných domových prehliadok a obsahy doposiaľ vypočutých svedkov“. K tomu následne dodal, že «orgány činné v trestnom konaní realizujú vyšetrowanie plynulo a vzhľadom na výtky zo strany obvinených ohľadne postupnosti pri vyšetrowaní je potrebné dodať, že vyšetrowanie nie je len matematickým súčtom všetkých vykonaných dôkazov, ale tieto dôkazy je potrebné z pohľadu skutkového i právneho sústavne vyhodnocovať a to tak, či sú usvedčujúce alebo vyvíňujúce a či vzhľadom na ich obsah je potrebné vykonať ďalšie doplňujúce dôkazy potvrdzujúce alebo vyvracajúce ich hodnovernosť.

Takýto postup si vyžaduje vysoko odborné vyšetrowacie schopnosti a to aj z pohľadu toho, že v tejto veci malo dôjsť k vzneseniu obvinenia páchatel'ov, ktorých by bolo možné v prípade preukázania viny, zaradiť medzi páchatel'ov riadiacich dovoz psychotropných látok zo zahraničia a zásobujúcich predajcov týchto látok na území Slovenskej republiky.

Z tohto pohľadu je možné stanovisko súdu prvého stupňa hodnotiace doterajší priebeh vyšetrowania: „bolo obdobie takmer 7 mesiacov z hľadiska objasňovania predmetnej trestnej činnosti dostatočne dlhé na vykonanie plánovaných úkonov“ (strana 7 dôvodov) za nezohľadňujúce aký objem vykonávaných úkonov je v tejto veci potrebné vykonať, a aká je potrebná analytická činnosť v tejto súvislosti.».

K možnosti stíhať sťažovateľa na slobode krajský súd vyjadril nesúhlas s názorom okresného súdu, podľa ktorého takáto možnosť prichádzala do úvahy vzhľadom na zásadu primeranosti a zdržanlivosti. Podľa krajského súdu „v tomto smere pôsobí protirečivo

stanovisko súdu prvého stupňa ohľadne nemožnosti prihliadať na výnimočné okolnosti v rozhodnutí zo dňa 24. 04. 2016, ak v napadnutom uznesení uvádza a považuje za výnimočné okolnosti schopnosť obvinených vrátiť sa do miesta svojich bydlísk, k rodinám, ich postoj k prejednávanej veci.

Opierajúc sa o tieto skutočnosti súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil, že dohľadom probačným a mediačným úradníkom bude možné kontrolovať dodržiavanie obmedzení a povinností, ktoré im súd uložil. Aj v prípade písomného sľubu obvinených [REDAKOVANÉ]... dospel súd prvého stupňa k formálnemu záveru, že doterajšie obmedzenie ich osobnej slobody svoj účel splnilo a zároveň nevzhliadol dôvodnosť z obavy, že by ich prepustením na slobodu bolo podstatne sťažené alebo zmarené dosiahnutie účelu trestného konania.“. Krajský súd zdôraznil, že „všetci štyria obvinení sú doposiaľ trestne stíhaní pre obzvlášť závažný zločin, za ktorý v prípade obvinených..., [REDAKOVANÉ] v zmysle ods. 3 § 172 Trestný zákon ustanovuje sadzbu 15-20 rokov odňatia slobody a v prípade obv... sadzbu v trvaní 10-15 rokov odňatia slobody. Tento fakt je potrebné uviesť napriek tomu, že v súčasnosti vykonávajú iba preventívnu väzbu v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., napriek tomu je potrebné zdôrazniť vysokú intenzitu protiprávnosti konania ktorého sa mali dopustiť, ale najmä právnu skutočnosť, že nahradenie väzby dohľadom probačným a mediačným úradníkom alebo písomným sľubom obvineného, je možné prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu (§ 80 ods. 2 Tr. por.).

A takéto okolnosti v tejto veci zistené neboli a rozhodne nimi nie sú tie, ktoré uviedol súd prvého stupňa v závere dôvodov svojho rozhodnutia vysvetľujúc svoje právne stanovisko. Zároveň nadriadený súd nezistil z obsahu vyšetrovacieho spisu – nedôvodné prieťahy – zásadné porušenie práv na strane obvinených, ktoré by zásadným spôsobom ovplyvnili z pohľadu právneho dôvodnosť pokračovania preventívnej väzby u všetkých štyroch obvinených.

Z tohto pohľadu a pretrvávajúcich dôvodov pre výkon väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. aj písomný sľub podaný obvinenými [REDAKOVANÉ] a... je možné hodnotiť iba ako vyslovene formálny, bez primeranej opory v zákone pre jeho akceptovanie...“.

Napriek tomu že krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu a sám rozhodol o návrhu prokurátora krajskej prokuratúry, ústavný súd vychádzajúc zo svojho právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a druhého stupňa nemožno posudzovať izolovane a je potrebné ich skúmať vo vzájomnej súvislosti (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), oboznámil aj s obsahom uznesenia okresného súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti najmä tú časť, ktorá sa týka záverov o existencii dôvodu väzby u sťažovateľa. Okresný súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol „*po oboznámení sa s návrhom prokurátora a dôvodmi v ňom uvedenými a po vypočutí obvinených a vyjadrení ich obhajcov, dospel k záveru, že aj v tomto štádiu trestného konania je možné konštatovať, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné konanie a vznesené obvinenie sa stal a vykazuje znaky obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno b), písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c), odsek 3 písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b), písmeno i) Trestného zákona u obvinených... a [REDACTED]...*

Súčasne je podľa názoru súdu stále daný dôvod preventívnej väzby u všetkých štyroch obvinených, to znamená, že existuje dôvodná obava, že by mohli v trestnej činnosti pokračovať, pretože ako už súd uviedol v rozhodnutí zo dňa 24. 04. 2016, trestnej činnosti sa mali dopúšťať obvinení po dlhší čas, organizovane a v značnom rozsahu, čomu nasvedčovali výsledky vykonaných domových prehliadok, kde zaistené návykové látky mali byť vzhľadom na ich množstvo pripravené na ďalšiu distribúciu. Stále zostáva vo veci nezmenené, že obvinení mali páchať trestnú činnosť až do ich zadržania a ich aktivity mali byť zamerané na získanie finančného prospechu.

Súd, zaoberajúc sa návrhom prokurátora konštatuje, že u obvinených sú splnené materiálne aj formálne podmienky väzby, nakoľko preskúmaný postup orgánov činných v trestnom konaní je v súlade so zákonom a vyšetrovateľ koná bez zbytočných prieťahov a plynulé a zároveň zadovážené dôkazy vyplývajúce z výsluchov obvinených, svedkov, domových prehliadok, odposluchov a listín, umožňujú súdu prijať záver, že trestné stíhanie je voči obvineným vedené dôvodne. Podozrenie, že sa obvinení mali dopúšťať vyšetrovanej trestnej činnosti, nebolo vykonanými dôkazmi vyvrátené a ani len zoslabené...“.

Ústavný súd vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu a uznesenia okresného súdu konštatuje, že záver všeobecných súdov o existencii dôvodu väzby bol dostatočne individualizovaný, preto odôvodnenie ďalšieho trvania sťažovateľovej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na základe uvedených zistení nemožno považovať za nezákonné, nepreskúmateľné či arbitrárne. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa absencie konkrétnych skutočností, na základe ktorých by prepustením sťažovateľa hrozilo, že bude zmarené alebo podstatné sťažené dosiahnutie účelu trestného konania podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku, ústavný súd poukazuje na závery vo veci konajúcich súdov, podľa ktorých dôvodnosť obavy z pokračovania v predmetnej trestnej činnosti vyplýva jednak z charakteru trestnej činnosti – obzvlášť závažný zločin, a tiež z toho, že sťažovateľ sa spolu s ostatnými obvinenými mal dopúšťať predmetnej trestnej činnosti po dlhší čas, organizovane, v značnom rozsahu, pričom ich aktivity mali byť zamerané na získavanie finančného prospechu. K uvedeným záverom všeobecné súdy dospeli jednak na základe množstva zaistených návykových psychotropných látok, ale aj výsledkov vykonaných domových prehliadok a obsahov dosiaľ vypočutých svedkov.

Dôvodnosť predĺženia trvania väzby krajský súd vyvodil z množstva úkonov, ktoré je potrebné v predmetnej veci vykonať a ich následnej analýzy. Napriek tomu, že napadnuté uznesenie krajského súdu neobsahuje výpočet vyšetrovacích úkonov, ktoré je potrebné vykonať, tento možno vyvodiť z návrhu prokurátora krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty väzby. Po zosumarizovaní dosiaľ vykonaných úkonov krajský súd dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní realizujú vyšetrovanie plynulo.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky sťažovateľa (nebola zachovaná totožnosť skutku v uznesení o začatí trestného stíhania a v uznesení o vznesení obvinenia, nezákonné použitie agenta, pozn.), na ktoré podľa sťažovateľa krajský súd nereagoval, ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ tieto námietky predniesol na výsluchu pred okresným súdom, ktorý okresný súd vykonal 7. novembra 2016 pred tým, ako rozhodol o návrhu prokurátora krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty väzby. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že už okresný súd v rámci rozhodovania o predmetnom návrhu prokurátora

krajskej prokuratúry vzal do úvahy všetky vyjadrenia obvinených a ich obhajcov vrátane sťažovateľovho a po ich zhodnotení uzavrel, že „v tomto štádiu trestného konania je možné konštatovať, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné konanie a vznesené obvinenie sa stal a vykazuje znaky obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno b), písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c), odsek 3 písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b), písmeno i) Trestného zákona u obvinených... a [REDAKOVANÉ]“. Ako následne vyplýva z napadnutého uznesenia krajského súdu, krajský súd po tom, ako preskúmal jednotlivé výroky uznesenia okresného súdu a konanie, ktoré im predchádzalo, sa s uvedeným záverom okresného súdu, že predmetný skutok sa stal a vykazuje znaky uvedeného trestného činu, tiež stotožnil.

Ústavný súd nad rámec vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa totožnosti skutku poukazuje na názor súdnej praxe a právnej teórie, na ktorú ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát poukázal, podľa ktorej je totožnosť skutku zachovaná v prípade úplnej zhody konania a následku, zhody aspoň v konaní pri rozdielnom následku, zhody aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ako aj v prípade, ak konanie alebo následok, prípadne oboje budú zhodné aspoň čiastočne, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach, berúc do úvahy aj to, že súd musí prihliadať na tie zmeny skutkového deja, ku ktorým došlo v rámci dokazovania (I. ÚS 110/2012, III. ÚS 380/2015). Z uvedeného vyplýva, že na zachovanie totožnosti skutku nemajú vplyv zmeny v jednotlivých okolnostiach, ktoré skutok individualizujú ako čas, miesto, spôsob vykonania, spolupáchatelia a pod., ak inak bude splnená aspoň jedna z už uvedených možností.

Ústavný súd medzičasom zistil, že na sťažovateľa už bola podaná obžaloba, pričom sa aj naďalej nachádza vo väzbe.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že jedným z dôvodov, pre ktoré môže ústavný súd návrh na začatie konania pri jeho predbežnom prerokovaní odmietnuť,

je jeho zjavná neopodstatnenosť. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť podľa judikatúry ústavného súdu ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

S prihliadnutím na uvedené, berúc do úvahy, že všeobecný súd, ktorý rozhoduje o zákonnosti väzby, nemusí dať odpoveď na všetky obvineným uplatnené argumenty, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o väzbe podstatný význam, ústavný súd konštatuje, že krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil ústavne akceptovateľným spôsobom a toto nevykazuje znaky arbitrárnosti, preto nevidí ani dôvod, aby zasahoval do jeho skutkových a právnych záverov. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Podľa sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu došlo aj k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd považoval za potrebné v zhode so svojou doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 135/04, I. ÚS 124/08, IV. ÚS 71/2012) poukázať

na vzťah čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy týkajúcich sa špecificky základného práva na osobnú slobodu k čl. 46 ods. 1 ústavy. Z obsahu čl. 17 ústavy vyplýva, že tento vo svojich ustanoveniach zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

Pokiaľ ide o procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd poukazuje na to, že aj tieto sa týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby, a teda nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby. Ústavný súd preto sťažnosti v prípadoch, v ktorých sťažovateľ namieta porušenie uvedených práv v súvislosti s konaním, v ktorom sa preskúmava zákonnosť jeho väzby, spravidla odmieta z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti pre neexistenciu vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označenými právami a namietanými rozhodnutiami o väzbe.

Obdobne vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd považuje v zhode so svojou doterajšou judikatúrou za potrebné uviesť, že konania všeobecných súdov, v rámci ktorých sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to predpokladá označený článok dohovoru. Postupom všeobecného súdu v takýchto konaniach podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z toho dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. O oprávnenosti trestného obvinenia sa rozhoduje v trestnom konaní, s ktorým súvisí, predchádza mu alebo po ňom nasleduje rad konaní alebo rozhodnutí, ktoré sa priamo netýkajú oprávnenosti trestného obvinenia, a spravidla tieto konania, okrem iného aj konanie o rozhodnutí o väzbe, nepodliehajú režimu čl. 6 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces. Pre konanie a rozhodovanie o väzbe platí špeciálna, a pritom v zásade prísnejšia právna

úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (napr. II. ÚS 15/05). Ústavný súd v tomto smere poukazuje aj na stabilnú rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej osobnú slobodu chráni čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok ESLP de Wilde et al. v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, bod 65, bod 67, bod 71 – bod 77 atď.).

Vzhľadom na skutočnosť, že ochrana práv a slobôd súvisiaca s rozhodovaním všeobecných súdov o zákonnosti väzby, resp. jej ďalšieho trvania spadá *ratione materiae* pod ochranu garantovanú prostredníctvom čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru, ktoré obsahujú základné hmotné a tiež procesné atribúty osobnej slobody vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení (obdobne pozri III. ÚS 135/04, III. ÚS 108/06, II. ÚS 241/2016), ústavný súd sťažnosť v časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2017